

APEL NR 2/20
RADY MIEJSKIEJ WAŁBRZYCHA

z dnia 26 listopada 2020 r.

w sprawie głosowania za przyjęciem budżetu Unii Europejskiej - Wieloletnich Ram Finansowych Unii Europejskiej na lata 2021 - 2027 oraz Funduszu Odbudowy.

Na podstawie § 28 ust.2 pkt 3 uchwały Nr XL VI/441/13 Rady Miejskiej Wałbrzycha z dnia 28 marca 2013 r. w sprawie uchwalenia Statutu Miasta Wałbrzycha (Dz. Urz. woj. Doln. z 2013 r. poz. 3027 i poz. 3028 oraz z 2018 r. poz. 6346), Rada Miejska Wałbrzycha postanawia, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się apel do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa i członków Rady Ministrów, oraz parlamentarzystów o podjęcie inicjatywy służącej osiągnięciu porozumienia państw członkowskich Unii Europejskiej w sprawie budżetu Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz o zobowiązanie Prezesa Rady Ministrów do głosowania za przyjęciem budżetu Unii Europejskiej - Wieloletnich Ram Finansowych Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz Funduszu Odbudowy po pandemii koronawirusa.

2. Apel o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie apelu powierza się Prezydentowi Miasta Wałbrzycha.

§ 3. Apel wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Wałbrzychu.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Wałbrzycha

Maria Anna Romańska

Załącznik Nr 1 do apelu Nr 2/20
Rady Miejskiej Wałbrzycha
z dnia 26 listopada 2020 r.

Apel do Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, Prezesa i Członków Rady Ministrów oraz parlamentarzystów.

Radni Gminy Wałbrzych, w poczuciu odpowiedzialności za wspólnotę lokalną, kierując się wyrażoną w Konstytucji potrzebą współpracy ze wszystkimi krajami dla dobra Rodziny Ludzkiej oraz zasadą demokratycznego państwa prawa, urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej i zaniepokojeni pojawiającymi się w przestrzeni publicznej zapowiedziami zawetowania budżetu Unii Europejskiego - Wieloletnich Ram Finansowych Unii Europejskiej na lata 2021-2027, w tym nowego Funduszu Odbudowy po pandemii koronawirusa wnoszą o przyjęcie i uznanie kwot wynegocjowanych w wieloletnim budżecie Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz Funduszu Odbudowy, a także o zobowiązanie Prezesa Rady Ministrów do głosowania za przyjęciem tegoż budżetu oraz funduszu.

Od wielu dekad samorządy terytorialne, realizując zadania własne, otrzymują środki finansowe z budżetu państwa niewspółmierne do ilości wykonywanych i powierzonych zadań własnych i zleconych. Wysokość niedoszacowania wzrasta z roku na rok, w tym ostatnio w wyniku niekorzystnych zmian w zakresie podatku PIT, CIT, ale również w zakresie finansowania systemu oświaty. Skutki negatywnych dla finansów samorządu terytorialnego decyzji na szczeblu centralnym (jak np. dokonane w lipcu 2019 r. zmiany w podatku PIT) powodują, iż systematycznie spada nadwyżka budżetowa nad wydatkami stałymi, co oznacza wprost zmniejszanie się możliwości inwestowania w rozwój społeczności lokalnej i jakość usług publicznych realizowanych na jej rzecz.

To gmina jako podstawowa jednostka samorządu terytorialnego, tworzy warunki dla rozwoju każdej dziedziny życia ważnej dla człowieka - mieszkańca gminy, powiatu, województwa, kraju. Bez stabilnego rozwoju gmin nie będzie stabilnego rozwoju kraju. Z kolei do stabilnego rozwoju gmin niezbędne jest wiele czynników, ale przede wszystkim realizacja podstawowej zasady konstytucyjnej, tj. zasady adekwatności środków do zakresu nałożonych zadań publicznych wyrażonej w art. 167 ust. 1 Konstytucji R.P.

Z pełną odpowiedzialnością, w oparciu o oficjalne i rządowe dane finansowe informujemy, że miasto Wałbrzych, w związku tylko z ubiegłorocznymi zmianami w zakresie podatku PIT, „straciło” w dochodach w bieżącym roku 8,42 mln zł., co będzie przekładać się na utratę dochodów w kolejnych latach coraz wyższe kwoty, tj.: w 2021 r. o 12,39 mln zł., w 2022 r. o 12,81 mln zł., w 2023 r. o 13,19 mln zł., i tak dalej. Są to ogromne straty dla miasta: w perspektywie tylko najbliższych 5 lat jest to kwota ponad 63,96 mln zł. Dla Wałbrzycha oznacza to, że nie zostaną wykonane wyczekiwane od wielu lat przez mieszkańców inwestycje, takie jak: budowa basenu odkrytego, budowa żłobka dla dzieci w dzielnicy Sobięcín, odbudowa stadionu sportowego na Nowym Mieście, czy budowa schroniska dla zwierząt przy ul. Beethovena w Wałbrzychu. Pojawiają się także problemy w realizacji bieżących zadań publicznych, związane z koniecznością modernizacji budynków szkół, terenów sportowych przy szkołach, mieszkań komunalnych, terenów zielonych; dotyczy to także najważniejszych kwestii związanych z dostosowaniem działalności miasta do wymagań ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych. Zagrożona staje się też realizacja zadań związanych z niską emisją i małą retencją.

Niestabilność fundamentów działania polskich samorządów, w tym brak zapewnienia odpowiedniego finansowania zadań własnych i zleconych, na przestrzeni ostatnich dekad była rekompensowana środkami pomocowymi z Unii Europejskiej. To właśnie dostęp do wielkich środków finansowych (163 mld euro) - począwszy od funduszy przedakcesyjnych - zapewnił silne wsparcie polskich reform, ukierunkowując je na zrównoważony rozwój. Poszczególne gminy pozyskując dotacje i dopłaty w ramach licznych programów operacyjnych mogły, bez kolejnego obciążania finansów samorządu, zadbać o nowe inwestycje w zakresie lokalnego transportu zbiorowego, wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji i odprowadzania ścieków, kultury fizycznej i turystyki, zieleni gminnej, ochrony środowiska, ochrony zdrowia, dróg gminnych, ulic i mostów, czy też oświaty i edukacji (żłobki, przedszkola i szkoły) oraz pomocy społecznej. Dzięki tym środkom samorządy mogły zadbać o rozwój podmiotowy społeczności lokalnej, stwarzając każdemu szansę na indywidualny rozwój. Uwzględniając stan naszego państwa, tylko dalsza możliwość korzystania ze

środków finansowych Unii Europejskiej w kolejnych latach zapewni uruchomienie lokalnych, wciąż jeszcze zbyt słabo wykorzystanych potencjałów.

Nie ma w zasadzie w Wałbrzychu, zapewne i w innych polskich gminach, inicjatywy, która w latach 2014-2020 nie została wsparta bezpośrednio lub pośrednio przez środki finansowe z Unii Europejskiej. W okresie tym Miasto Wałbrzych pozyskało łącznie 800 mln złotych netto, które zainwestowano w projekty materialne i niematerialne. Dlatego też wynegocjowane obecnie kwoty, jak wskazywano w oficjalnych komunikatach z udziałem Prezesa Rady Ministrów, w wieloletnim budżecie Unii Europejskiej oraz Funduszu Odbudowy w wysokości 173 mld euro wsparcia na rzecz Polski, są w naszej ocenie niebywałą szansą dla rozwoju nie tylko całej Polski i ogólnokrajowych przedsięwzięć, ale także dla naszego miasta i jego mieszkańców. Tylko porozumienie w sprawie wieloletniego budżetu na lata 2021-2027 oraz Funduszu Odbudowy zapewni kolejny stały dopływ europejskich środków, które pozwolą na realizację następnych potrzebnych inicjatyw dla naszego miasta i jego mieszkańców.

W społecznościach lokalnych szczególnie oczekiwany jest Fundusz Odbudowy, który ma zapewnić sfinansowanie odbudowy i pobudzenia gospodarki po obecnej stagnacji. Fundusz Odbudowy ma wesprzeć walkę ze skutkami obecnej pandemii, pobudzić inwestycje i ochronić miejsca pracy. Polska gospodarka i polscy/wałbrzyscy przedsiębiorcy mocno ucierpieli w wyniku obostrzeń wprowadzonych w związku z pandemią koronawirusa SARS-CoV-2. Nadal realne jest zagrożenie powszechnej upadłości i likwidacji firm, utraty miejsc pracy, pogorszenia sytuacji bytowej mieszkańców Polski i Wałbrzycha. Wiele przemawia za tym, że obecnie mamy do czynienia w kraju z jednej strony z poważnym zagrożeniem zdrowia publicznego, z drugiej strony stoimy na skraju gospodarczej, społecznej i finansowej katastrofy. Społeczności lokalne i regionalne bez dostępu do narzędzi finansowych, które ułatwią odbudowę społeczno-gospodarczego potencjału po kryzysie spowodowanym pandemią, nie poradzą sobie same w warunkach niestabilnej polityki finansowej. Zachwiana zostanie zwłaszcza ciągłość podstawowych usług publicznych i rozwój infrastruktury technicznej oraz społecznej, a to może prowadzić do degradacji istniejącej infrastruktury technicznej i społecznej. Obiektywnie, jedyną obecnie realną szansą na odbudowę polskiej i lokalnej gospodarki oraz realnym wsparciem dla przedsiębiorców i gwarancją utrzymania miejsc pracy są właśnie fundusze unijne.

Jako radni Gminy Wałbrzych wyrażamy głębokie zaniepokojenie możliwością zawetowania zwłaszcza tych funduszy unijnych, które w Wieloletnich Ramach Finansowych za lata 2021-2027, jak również w Funduszu Odbudowy, mają być przeznaczone na proces sprawiedliwej transformacji na obszarach pogórnicznych oraz na wsparcie inwestycji służących ochronie środowiska, klimatu oraz finansowania procesów modernizacji rolnictwa i przemysłu. Te ogromne, znacznie większe od dotychczas pozyskanych, środki finansowe są szczególnie oczekiwane w miastach takich jak Wałbrzych, który ponad 20 lat temu po zamknięciu kopalń dawnego Dolnośląskiego Zagłębia Węglowego i likwidacji przemysłu górniczego, pomimo wielu deklaracji i werbalnych zobowiązań kolejnych władz rządowych, został pozostawiony bez wsparcia ze strony państwa.

Ukierunkowane wsparcie, jakim jest Fundusz Sprawiedliwej Transformacji, ma nam pomóc zrehabilitować również negatywne skutki transformacji społeczno-gospodarczej, z którymi walczymy od lat. Wałbrzych, jako jeden ze stu regionów w kraju, dzięki tym środkom ma szansę po latach zniwelować skutki transformacji politycznej, gospodarczej, energetycznej oraz obecnej polityki klimatycznej. Komisja Europejska słusznie zauważyła, że wyludnienie, ubóstwo, a także porzucone problemy geologiczne związane z podziemnymi strukturami górniczymi uniemożliwiają skuteczny rozwój regionów takich jak nasz. Przygotowane przez Gminę Wałbrzych wstępne projekty w ramach Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji dotyczą wielu zagadnień, które mają łagodzić powstałe przez lata i porzucone przez władze rządowe problemy społeczne, gospodarcze i środowiskowe. W przypadku zawetowania przez Polskę budżetu Unii Europejskiej oraz Funduszu Odbudowy przeznaczonego na wsparcie gospodarek europejskich, które ucierpiały z powodu pandemii koronawirusa poniższe programy i projekty nie będą mogły być zrealizowane w Wałbrzychu:

- 1) zbudowanie niezbędnej stacji uzdatniania wody pokopalnianej dla Wałbrzyskiego Związku Wodociągów i Kanalizacji,
- 2) dopłaty do wymiany pieców węglowych dla mieszkańców Wałbrzycha,
- 3) finansowanie indywidualnych instalacji fotowoltaicznych w domkach jednorodzinnych i budynkach wspólnotowych,
- 4) likwidacja kotłów węglowych w ciepłowniach na terenie Wałbrzycha,

- 5) zakup nowoczesnych autobusów ekologicznych z wykorzystaniem energii elektrycznej i wodoru,
- 6) finansowanie działań badawczych i innowacji oraz wspierania transferu zaawansowanych technologii, służących rozwojowi nowoczesnej gospodarki w Wałbrzychu i subregionie wałbrzyskim,
- 7) rewitalizacja kompleksowa w dzielnicy Sobięcín, Podgórze obejmująca budynki komunalne i przestrzeń publiczną,
- 8) program modernizacji i podnoszenia jakości instalacji segregacyjnej (RIPOK) przy ul. Beethovena w ramach rozwoju gospodarki o obiegu zamkniętym.

Te ambitne, oczekiwane przez mieszkańców projekty, nie będą mogły być zrealizowane bez wsparcia zewnętrznego w postaci środków finansowych z Unii Europejskiej.

Z uwagi na powyższe, jako radni Gminy Wałbrzych apelujemy o zawarcie porozumienia w sprawie budżetu Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz Funduszu Odbudowy, a także zobowiązanie Prezesa Rady Ministrów do głosowania za przyjęciem budżetu Unii Europejskiej - Wieloletnich Ram Finansowych Unii Europejskiej na lata 2021-2027 oraz Funduszu Odbudowy. W konsekwencji apelujemy o niekorzystanie z prawa weta, które pozbawiłoby także naszą gminę niezbędnego finansowego wsparcia w ramach wspomnianego budżetu i funduszu, tak koniecznego w aktualnej sytuacji kraju, a przy tym mogłoby zmarginalizować pozycję naszego kraju na arenie międzynarodowej.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej Wałbrzycha

Maria Anna Romańska